

10.72x26.83	2	8	עמוד	כותרת - כלכליסט	24/10/2012	34164299-8
אוניברסיטת בר איל - 80039						

בין וושינגטון לירושלים
פרופ' איתן גלבוץ

נתניהו ורומני נגד אובמה ויחימוביץ'

קמפיין בחירות ביטחוני של נתניהו עלול לפגוע בו במידה ואובמה ייבחר לכהונה שנייה בארה"ב

בנובמבר 2008 ניצח ברק אובמה בבחירות לנשיאות ארה"ב אך לפי הנוהג הושבע לנשיא ונכנס לבית הלבן רק ב-20 בינואר 2009. הבחירות האחרונות בישראל התקיימו פחות מחודש לאחר מכן, ב-10 בפברואר 2009. אובמה רצה שציפי לבני תגבר על בנימין נתניהו, אבל היה עסוק בארגון הממשל ולא הספיק להשפיע על הבחירות בארץ. הפעם, אם אובמה ינצח, יהיו לו כמעט שלושה חודשים לפעול נגד נתניהו. אם מיט רומני ינצח, הוא ייכנס לבית הלבן יום לפני הבחירות בארץ.

מעולם לא תפסו יחסי ארה"ב-ישראל מקום כל כך בולט במערכת בחירות כמו זו הנוכחית. כך למשל השתמשו תומכי רומני הרפובליקנים בקליפ שבו נתניהו מתח ביקורת על מדיניות אובמה בנושא הגרעין האיראני ותומכי אובמה השתמשו בקליפ שבו אהוד ברק שיבח את אובמה על הסיוע שהעניק לביטחון ישראל. רוב יהודי ארה"ב נוהגים להצביע עבור מועמד דים דמוקרטים. בבחירות 2008, 78% מהיהודים הצביעו עבור אובמה. אבל הרפובליקנים העריכו שבשל היחסים המתוחים בין אובמה לנתניהו וראיית מדיניותו כלפי ישראל כעוינת, הם יצליחו להעביר לצדם חלק מהיהודים. הנושא הפך קריטי משום שהמערכה צמודה והקול היהודי משפיע במדיניות מפתח כמו פלורידה.

אנשי אובמה חושבים שנתניהו מעדיף את רומני ותומך בגלוי בבחירתו. מתחילת כהונתו הסתייג אובמה מנתניהו וביקר בחריפות את השקפותיו ומדיניותו, בעיקר בנושא הפלסטיני. יש להניח שאם אובמה ייבחר ונתניהו ירכיב את הממשלה הבאה, התחושות הרעילות והתיעוב ההדדי יתפרצו שוב. לעומת זאת, אם רומני ייבחר, יחסי ארה"ב-ישראל עשויים לדמות לקירבה ששררה בין ג'ורג' בוש לשרון ולאולמרט.

שני משתנים ישפיעו על המקום שיתפסו יחסי ארה"ב-ישראל במערכת הבחירות

תוצאות הבחירות בארה"ב ישפיעו רבות על הבחירות בארץ אם הן יתמקדו בנושאי חוץ וביטחון. מיקוד בנושאי חברה וכלכלה יפחית מההשפעה האמריקאית

לכנסת: המנצח בארה"ב והנושאים שבהם יתמקדו הבחירות בארץ – חוץ וביטחון או כלכלה וחברה. בסקר דעת קהל שערכתי בארץ ביוני 2012 על יחסי ארה"ב-ישראל, 93% מהמשיבים אמרו ש"יחסים קרובים עם ארה"ב חיוניים לביטחונה הלאומי של ישראל".

אם נתניהו ימקד את מערכת הבחירות שלו בחוץ וביטחון ואובמה ייבחר, מפלגות המרכז והשמאל יוכלו להגיד שנתניהו יתקשה לזכות בשיתוף פעולה מצד הנשיא האמריקאי, בייחוד בנושא בלימת הגרעין האיראני. אבל אם המרכז והשמאל יתמקדו בכלכלה ובחברה, ניצחון של רומני ישפיע הרכה פחות. לפיכך, אם הבחירות בארץ יהיו בעיקר על נושאי חוץ וביטחון, ניצחון של אובמה יחזק את המרכז והשמאל ויחליש את נתניהו, ואילו ניצחון של רומני יעשה את הפעולה ההפוכה.

הכותב הוא מומחה לארה"ב, ראש ביה"ס לתקשורת וחוקר בכיר במרכז בסי"א למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת בר אילן